

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

07 iunie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Daguța Sergiu, Eremciuc Ghenadie,

examinând, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Anton Vasile în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 decembrie 2022, în cauza penală în privința lui

Zăhăicanu Adrian XXXXXX, născut la
xxxx, originar și domiciliat xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 15.02.2021 – 03.08.2022;

Instanța de apel: 23.08.2022 – 14.12.2022;

Instanța de recurs: 02.03.2023 – 07.06.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 03 august 2022, a fost încetat procesul penal în cauza penală de învinuirea lui Zăhăicanu Adrian de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 192¹ alin. (1) Cod penal în legătură cu împăcarea părților.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a constatat că, *Zăhăicanu Adrian în seara zilei de 30.08.2020, împreună cu unchiul său Liulenov Valerii, s-au deplasat cu automobilul ultimului de model „XXXXX”, cu n/î XXX XXX, în satul Calarașeuca, raionul Ocnița, în ospetie la Gluh Roman. A doua zi, la data de 31.08.2020, în jurul orelor 13.00, urmărind scopul răpirii mijlocului de transport, fără scop de însușire, a răpit automobilul unchiului său de model „XXXXX”, cu n/î XXX XXX, care era parcat în ograda gospodăriei cet. Gluh Roman și s-a deplasat la domiciliul său, în raionul Cimișlia, unde ulterior a avut loc un accident rutier și a deteriorat automobilul. La data de 04.09.2020, Zăhăicanu Adrian l-a informat telefonic pe unchiul său despre faptul că automobilul răpit l-a tamponat la ieșirea din s. Elpujeni, r-ul Cimișlia.*

Prima instanță a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate Zăhăicanu Adrian a comis infracțiunea prevăzută de art. 192¹ alin. (1) Cod penal, după semnele: *răpirea mijlocului de transport, fără scop de însușire*.

Potrivit sentinței, partea vătămată Liulenov Valeri, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul examinării cauzei, a depus cereri prin care a solicitat încetarea cauzei penale în privința lui Zăhăicanu Adrian, pe motiv că s-au împăcat între ei și careva pretenții față de ultimul de ordin material sau moral nu are.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura raionului Ocnița, Moraru Liliana prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Zăhăicanu Adrian să fie declarat vinovat de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 192¹ alin. (1) din Codul penal și să-i fie aplicată pedeapsa cu închisoare pe termen de 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, a adauga parțial, la pedeapsa stabilită, partea neexecutată a pedepsei aplicată prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 20.12.2021, cu stabilirea pedepsei definitive sub formă de închisoare pe termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

3.1 În conținutul cererii de apel depuse, procurorul a invocat că:

- anterior inculpatul Zăhăieanu Adrian, în perioada ultimilor 5 ani, a comis infracțiuni similare;

- prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Cimișlia, Bojin Marcel din 15.01.2021, a fost încetată urmărirea penală în privința învinutului Zăhăieanu Adrian, în legătură cu împăcarea părților;

- în privința lui Zăhăicanu Adrian este necesar să fie aplicată o pedeapsă corespunzătoare infracțiunii pe care a comis-o.

- sentința din 03.08.2022, emisă în privința lui Zăhăicanu Adrian este ilegală, deoarece cu un an în urmă în privința lui a fost dispusă încetarea procesului penal în temeiul art. 109 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 decembrie 2022 a fost admis apelul procurorului, casată sentință parțial, și pronunțată o hotărâre nouă potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Zăhăicanu Adrian s-a constatat vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 192¹ alin. (1) Cod penal, fiindu-i numită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 /doi/ ani.

În baza art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumul parțial al pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 20.12.2021, s-a stabilit

pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 /trei/ ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus calcularea termenului de pedeapsă pentru Zăhăicanu Adrian din data de 14.12.2022, cu includerea în termenul pedepsei termenul aflării lui Zăhăicanu Adrian în stare de arest de la data de 18.12.2021 până la 14.12.2022.

În rest au fost menținute dispozițiile din sentință.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, în conformitate cu noile cerințe instituite prin Legea nr. 130 din 9 iunie 2016, împăcarea poate fi încheiată dacă:

1) persoana nu are antecedente penale pentru infracțiuni similare comise cu intenție; sau,

2) dacă în privința sa nu a mai fost dispusă încetarea procesului penal, ca rezultat al împăcării, pentru infracțiuni similare comise cu intenție în ultimii cinci ani.

Instanța de apel a reținut că, inculpatul Zăhăicanu Adrian anterior a fost judecat:

- prin sentința Judecătorei Cimișlia din 24.03.2016 pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal, la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani 8 luni în penitenciar pentru minori;

- prin sentința Judecătorei Cimișlia din 20.12.2021 pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2), 85 Cod penal la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani 2 luni în penitenciar de tip semiînchis.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Cimișlia, Bojinov Marcel din 15.01.2021 s-a dispus încetarea urmăririi penale în privința cet. Zăhăicanu Adrian, în legătură cu împăcarea părților, pe faptul stabilit, precum că cet. Zăhăicanu Adrian, la 08.08.2020, *aproximativ la orele 09:30, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, având scopul răpirii unui mijloc de transport, aflându-se în preajma pieței din or. Cimișlia, a răpit automobilul de model „XXXXX” cu numerele de înmatriculare XXX XXX, fără scop de însușire, ce aparține tatălui său Zahaican Vasile, locuitor a s. Javgur r-nul Cimișlia, astfel pricinuindu-i o pagubă materială, astfel, prin acțiunile sale, Zăhăicanu Adrian a comis infracțiunea prevăzută de art. 192¹ alin.(1) Cod penal, răpirea mijlocului de transport fără scop de însușire.*

Instanța de apel a mai constatat că la materialele cauzei lipsesc cererile inculpatului și a părții vătămate Liulenov Valeri privind împăcarea părților, iar cererea la care s-a referit instanța de fond /f.d.134/ nu conține careva mențiune despre împăcarea părții vătămate cu inculpatul, vizând doar lipsa

pretențiilor către inculpat.

În aspectul dat astfel, instanța de apel a considerat că soluția primei instanțe de încetare a procesului penal în privința inculpatului Zăhăicanu Adrian, care anterior a avut caz de împăcare la 15.01.2021 și a comis infracțiunea incriminată pe cazul dat la 30.08.2020, deci după instituirea modificărilor în art. 109 Cod penal, care stabilesc interdicții la aplicarea împăcării, în urma împăcării părților în baza art. 109 alin. (1) Cod penal, este contrară legii, deoarece nu se încadrează în prevederile art. 109 Cod penal și Legii nr. 130 din 09.06.2016, inculpatul la momentul judecării cauzei fiind persoană în privința căruia a fost admisă anterior împăcare pentru infracțiune similară, urmând a fi casată sentința în latura dată, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care a stabili pedeapsă penală inculpatului.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale inculpatului, s-a menționat în decizie că se rețin prevederile articolelor 61, 75 Cod penal, cât și faptul că inculpatul a comis crimă calificată ca mai puțin gravă, că este de vârstă tânără, că nu este angajat în câmpul muncii, recunoaște vina și se căiește în cele comise, regretă cele comise și are o atitudine critică față de fapta comisă.

Instanța de apel a mai reținut faptul că Zăhăicanu Adrian anterior a fost judecat, nu este încadrat în câmpul muncii, a comis o infracțiune din categoria infracțiunilor mai puțin grave, pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 4 ani, fiind imposibilă aplicarea pedepselor mai blânde, instanța a considerat că în cazul dat urmează de a aplica inculpatului o pedeapsă de o categorie mai gravă. În aspectul dat, instanța de apel a considerat că scopul pedepsei penale poate fi atins doar prin numirea inculpatului a unei categorii de pedeapsă mai severă, și anume închisoare.

Faptul că inculpatul a depus în instanța de apel cerere privind împăcarea cu partea vătămată nu a putut fi admisă, deoarece s-a constatat necorespunderea cerinței prevederilor art. 109 Cod penal.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Anton Vasile în numele inculpatului, prin care neinvocând incidența dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită casarea deciziei cu menținerea sentinței.

5.1 În susținerea recursului, avocatul Anton Vasile menționează următoarele:

- la individualizarea pedepsei inculpatului Zăhăiceanu Adrian, instanța nu a ținut cont de circumstanțele reale de săvârșire a infracțiunii și a celor personale ale inculpatului, care nu prezintă pericol social, cât și de unele

circumstanțe în care s-au desfășurat evenimentele, ținând cont de gradul de participare a inculpatului; de circumstanțele atenuante cum ar fi căința sinceră de cele întâmplate, recunoașterea integrală a vinovăției, vârsta tânără și faptul că partea vătămată l-a iertată și s-a împăcat cu inculpatul;

- reieșind din cele menționate mai sus și ținând cont de analiza cumulativă a criteriilor de individualizare și coroborare a probelor care furnizează informațiile respective, precum și indicarea temeiurilor care fundamentează proporționalitatea între scopul reeducării infractorului, prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, precum și aplicând efectul circumstanțelor atenuante indicate de mai sus, consideră că instanța de fond a emis o hotărâre legală și întemeiată prin care a încetata procesul penal în legătură cu împăcarea părților.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că *hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.*

Instanța de recurs nu poate evalua alte temeiuri în drept al cazului de casare, decât cele invocate de recurent cu referire la textul de lege citat, cu excepția când prin soluție, nu se agravează situația părții împotriva căreia este declarat recursul.

Față de aspectele de drept relevate, se impune concluzia că în situația când din cererea de recurs se desprinde un temei indicat în art. 427 Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să analizeze temeinicia hotărârii atacate, referindu-se numai la temeiul motivat de recurent și numai în cazul când acesta se regăsește în textul de lege menționat.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Din conținutul recursului ordinar rezultă că recurentul nu invocă vreun temei de drept concret din cele 16 prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, însă reieșind din motivarea acestuia, avocatul Anton Vasile, care reprezintă interesele inculpatului Zăhăicanu Adrian, invocă dezacordul cu pedeapsa individualizată de către instanța de apel și pledează pentru menținerea sentinței, prin care a fost încetat procesul penal în cauza penală de învinuirea lui Zăhăicanu Adrian de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 192¹ alin. (1) Cod penal în legătură cu împăcarea părților.

Colegiul penal atestă că din motivarea recursului declarat, rezultă invocarea temeiului de drept prevăzut la pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume, autorul recursului, referindu-se la situațiile în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Examinând argumentele invocate de recurent în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal le apreciază ca fiind neîntemeiate, nesusceptibile de a impune necesitatea casării deciziei atacate.

Referitor la argumentele din recursul ordinar declarat de către avocatul Anton Vasile în numele inculpatului Zăhăicanu Adrian, și anume în partea criticilor precum că – *prima instanță a emis o hotărâre legală și întemeiată prin care a încetata procesul penal în legătură cu împăcarea părților*, Colegiul penal atestă că acestea au constituit obiect de dispută și în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-a formulat și s-a punctat explicit și veridic răspuns în decizia adoptată (f.d. 208-209), pe care Colegiul penal le însușește, ce este conform practicii CtEDO.

Astfel, Colegiul acceptă motivarea instanței de apel în dezbaterile acestor critici, deoarece, conducându-se de prevederile art. 109 alin. (1) Cod penal și de noile cerințe instituite prin Legea nr. 130 din 9 iunie 2016, just s-a constatat eroarea primei instanțe la emiterea sentinței de încetare, pe motivul împăcării părților, odată ce, în privința lui Zăhăicanu Adrian anterior a fost admisă împăcarea pentru infracțiuni similare comise cu intenție în ultimii cinci ani.

De altfel, din analiza materialelor cauzei penale, Colegiul penal atestă că cererea de "împăcare a părților", în temeiul căreia prima instanță a dispus încetarea procesului penal, nu conține formulări de intenție ale părții vătămate de a se împăca cu inculpatul, fiind menționat: „*Pretenții de ordin material și moral față de Zăhăicanu Adrian nu am*”, devenind astfel întemeiată

constatarea instanței de apel, precum că *la materialele cauzei lipsesc cererile inculpatului și a părții vătămate Liulenov Valeri privind împăcarea părților, iar cererea la care s-a referit instanța de fond /f.d.134/ nu conține careva mențiune despre împăcarea părții vătămate cu inculpatul, vizând doar lipsa pretențiilor către inculpat.*

Faptul acceptării și însușirii motivării instanței de apel în acest sens, vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, statuează că *art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.*

Colegiul penal consideră că în prezenta speță nu și-au găsit confirmarea criticile recurentului vis-a-vis de pedeapsa individualizată inculpatului, deoarece instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor articolelor 6, 7, 61, 75-78 Cod penal.

Contrar celor invocate de recurent, Colegiul penal atestă că instanța de apel, la individualizarea pedepsei inculpatului Zăhăicanu Adrian a ținut cont de faptul că ultimul a comis o infracțiune mai puțin gravă la o vârstă tânără, că anterior a fost judecat, nu este încadrat în câmpul muncii, a recunoscut vina, s-a căit și a regretat cele comise și că are o atitudine critică față de fapta comisă.

Colegiul penal consideră că instanța de apel corect a concluzionat că o pedeapsă privativă de libertate și durata executării acesteia, va asigura scopul pedepsei, din care motiv nu pot fi reținute și celelalte argumente ale recurentului.

Colegiul penal atestă că instanța de apel a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei inculpatului Zăhăicanu Adrian, stabilindu-i o pedeapsă corectă, echitabilă, legală și pe deplin motivată, ce corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Din acest punct de vedere se conchide, că de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept prevăzute în pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deci, nu persistă temei de casare a deciziei, pedeapsa stabilită inculpatului Zăhăicanu Adrian de către instanța de apel a fost aplicată în limitele legii, a fost bine motivată soluția de casare a sentinței, iar decizia atacată este legală și întemeiată, din care considerente se dispune inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Anton Vasile

în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Anton Vasile în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 decembrie 2022, în cauza penală în privința lui *Zăhăicanu Adrian XXXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **13 iulie 2023**.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie